معرفی جاذبه های گردشگری شهرستان سبزوار

تاریخ سبزوار با بیهق گره خورده است. پس از حمله مغول به دلیل دلاوری مدافعان فدایی موسوم به سربداران برای مدتی به سربداران نیز مشهور بود. سبزوار از مهمترین مراکز جمعیتی، دانشگاهی، فرهنگی، اسلامی و تاریخی شمال شرق ایران به شمار می آید و به عنوان یکی از نمادهای تاریخ و علم ایران مطرح شده است. این شهر به لحاظ موقعیت تجاری و بازرگانی در بین شهرهای استان خراسان رضوی از جایگاه ممتازی برخوردار است.

خانه جعفرزاده

خانه جعفرزاده که مالک آن یکی از تجار متمول شهر سبزوار بود، در دوره قاجار ساخته شده است. این خانه قدیمی یکی از جاهای دیدنی سبزوار به حساب می آید که در فهرست آثار ملی هم ثبت شده است. خانه نمایی آجری دارد و بعد از سالها که رنگ ورو و شوق زندگی از آن رفته، انگار یکدست، خاکی رنگ شده است.

خانه الداغی

خانه الداغی از جاهای دیدنی سبزوار در دوره قاجار و در خارج از حصار شهر ساخته شد و فاصله کمی از دروازه غربی شهر داشت که به آن «دروازه عراق» میگفتند. فضاهای خانه شامل سردر، حیاط، عمارت شمالی، راهرو ورودی و باربند هستند. خانه ۲ طبقه الداغی ظاهر زیبا و آراسته دارد و در وسط عمارت میتوانید ۲ سری پله آجری را ببینید که در مرکز به هم میرسند.

آرامگاه مولانا حسین کاشفی

مولانا کمال‌الدین حسین کاشفی - واعظ، نویسنده و فقیه دوره تیموری - سبزواری بوده و مدت‌ها در هرات به سر برده است و در دوره سلطان حسین بایقرا و امیرعلی شیرنوایی بوده است. وی در ۹۱۰ هـ‌ق در سبزوار وفات یافت و آرامگاهش در ناحیه جنوب شرقی سبزوار، در کنار خیابان نظام‌الملک (شهدا) قرار دارد . این بنای نوساز در سه طبقه ساخته شده است . نمای ساختمان، آجرکاری است و نوار کاشی کاری ظریف و زیبایی، همه جا، در زیر قرنیزِ دیوارها، بنا را دور می‌زند و در سه طبقه عیناً تکرار شده است. به رغم سادگی، سایه‌روشن دیوارها، دورنمای زیبایی به‌وجود آورده است. سنگ قبر در وسط آرامگاه نصب شده و مقطع آن ذوزنقه‌ای شکل است. این بنا در سال ۱۳۵۶ هـ‌ش به سفارش انجمن آثار ملی بنا گردیده است.

آرامگاه حاج ملا هادی سبزواری

وی در سال ۱۲۱۲ قمری در سبزوار پای به عرصه حیات نهاد و از همان اوایل به فراگیری علوم دینی پرداخت. حاج ملا هادی سبزواری متخلص به (اسرار) در سال ۱۲۸۹ قمری در سن ۷۷سالگی دار فانی را وداع گفت. از وی آثار ارزشمندی نظیر منظومه فلسفه، شرح منظومه در منطق، شرح لیالی، حاشیه بر تجرید و ... بر جای مانده است. بنای آرامگاه این فیلسوف بزرگ در شهر سبزوار واقع است. تزیینات، ترمیم و استحکام بخشی آرامگاه در اوایل سال ۱۳۴۰ توسط انجمن آثار ملی انجام شده است. کاشی کاری های رنگارنگ بر زمینه لاجوردی و گنبد فیروزه ای رنگ به بنا جلوه و شکوه خاصی بخشیده است. بنای اولیه آرامگاه کمی پس از وفات حاج ملا هادی سبزواری توسط (میرزا یوسف مستوفی المالک) ساخته شد.

آرامگاه بقراط

آرامگاه بقراط از جاهای دیدنی سبزوار محل دفن یکی از پزشکان بزرگ شهر سبزوار به اسم «حاج محمدحسین بن محمدتقی سبزواری» ملقب به «بقراط التولیه»است که در دوره قاجار زندگی میکرد. این پزشک بزرگ در سال ۱۲۴۰ در شهر سبزوار به دنیا آمد و در طول عمر خود به عنوان پزشک کتابهای زیادی تالیف کرده و جان مردم بسیاری را نجات داده است.

مصلی تاریخی سبزوار

مصلی تاریخی سبزوار بنایی است واقع در حاشیه شرقی شهر سبزوار که مربوط به سده ۸ ه. ق. است. این اثر در تاریخ ۲۷ دی ۱۳۵۵ با شماره ثبت ۱۳۱۷ به عنوان یکی از آثار ملی ایران به ثبت رسیده است که در ابتدا خانقاه چند تن از بزرگان سربداریه بوده و بعدها به عنوان جایگاهی برای نمازهای اعیاد بزرگ مورد استفاده قرار گرفته است. این مکان نمازگاهی بوده است که مردم سبزوار از دیر زمان برای برگزاری نمازهای عیدین و جمعه بدان جا می رفته اند.

مصلی شهر سبزوار در دوره سربداران احداث و اولین محلی است که در ایران نماز جمعه در آن بر پا شده است و اکنون به عنوان موزه نماز در ایران شناخته میشود و محل به دار آویخته شدن شیخ خلیفه سربدار به دست مغولان نیز است. اگرچه برخی صاحبنظران بنای مصلی را به دوره سربداران نسبت میدهند، اما شیوه ساختمانی آن قابل مقایسه با معماری دوران صفویه است.

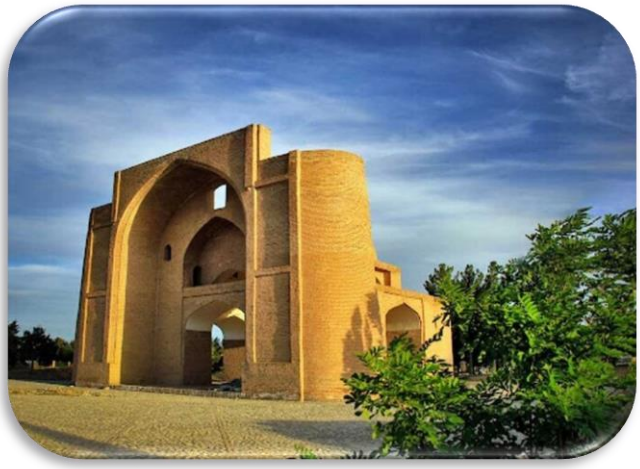

کاروانسرای زعفرانیه

این کاروانسرا در زمره ۵۴ کاروانسرای ممتاز از ۲۴ استان کشور است که اواخر شهریور امسال در چهل و پنجمین اجلاس کمیته میراث جهانی یونسکو در پایتخت عربستان سعودی، در ردیف آثار تاریخی جهان به ثبت رسیده است.

کاروانسرای زعفرانیه که بنای آن مربوط به دوره های صفویه و قاجاریه است، در هفدهم آذرماه سال ۱۳۶۴ با شماره ثبتی ۱۶۹۶ به عنوان یکی از آثار ملی ایران ثبت شده بود.

کاروانسرای فرامرز خان

کاروانسرای حاج فرامرز خان که به رباط کانون نیز شهرت دارد، مربوط به دوره قاجار است. این اثر در تاریخ ۲۹ تیر ۱۳۷۷ با شماره ثبت ۲۰۵۷ به عنوان یکی از آثار ملی ایران به ثبت رسیده است. این بنا از نوع کاروانسراهای چهار ایوانی است که به استناد وقف نامه موجود در سال ۱۲۹۱ قمری توسط حاج فرامرزخان سبزواری جهت استفاده زوار امام رضا در کنار شاهراه خراسان ساخته شده است و هم اکنون قسمتی از این مکان به عنوان موزه مردم شناسی تغییر کاربری یافته است.

مسجد جامع سبزوار

مسجد جامع سبزوار یکی از قدیمی ترین مساجد سبزوار است که در دوره سربداران ساخته شده است. مسجد جامع سبزوار با مساحتی حدود چهار هزار متر مربع مشتمل بر ایوانهای قبله، شمالی، صحن، شبستان و رواق در حاشیه جنوبی خیابان بیهق این شهر واقع است. در طرفین این قسمت شبستانهای با طاق ضربی بلند همزمان با بنای ایوان جنوبی ایجاد شده است. در دالان سمت شرقی ایوان شمالی مسجد کتیبه هایی به صورت سنگ نوشته از دوران صفویه با تاریخهای ۹۷۹ و ۱۱۳۶ه. ق درباره مراعات سکنه سبزوار و دستوری از شاه طهماسب صفوی ثبت است. این بنا ویژگیهای معماری سده هشتم هجری را نشان میدهد.

بقعه امام زاده یحیی

این بنا در تقاطع خیابان اسرار و بیهق شهر سبزوار قرار دارد و مشتمل بر فضای داخلی گنبد دار، ایوان و مناره ها و دو فضایارتباطی است. گنبد بقعه با کاشی های زیبای فیروزهای رنگ پوشیده شده و نمای بنا از خیابان بیهق نیز با کاشی های بسیار نفیس آراسته شده است. گویا کهن ترین بخش بنا گنبد خانه آن است که با پلان مربع و به صورت چهار ایوانی به سبک ویژه معماری سده هشتم و هفتم ساخته شده است. این مکان در حال حاضر به عنوان یک زیارتگاه مورد احترام و توجه بوده و مکان تاریخی گردشگری نیز به شمار می آید. این اثر در تاریخ ۱۰ مهر ۱۳۸۰ با شماره ثبت ۴۰۳۶ به عنوان یکی از آثار ملی ایران به ثبت رسیده است.

یخدان های سبزوار

در جنوب شرقی سبزوار بیشتر از ۲۳ یخچال بزرگ و کوچک هست که ۵ تا از آنها در همین ضلع شهر و ۱۶ تای دیگر در جنوب غربی و ۲ تا هم در محله کوشک در شمال غربی شهر سبزوار قرار دارند. یخدانها به عنوان یکی از جاهای دیدنی سبزوار ظاهری متفاوت و عجیب دارند. از دورکه به آنها نگاه میکنید خانه های بزرگ مورچه ها در آفریقا و آمریکای لاتین برای شما تداعی میشود.

بازار قدیمی سرپوش

بازار سرپوش از جاهای دیدنی سبزوار حدود ۱۴۰ متر طول داشته و در راستای شمال به جنوب قرار دارد. در کل، ۹ مسیر ورودی و خروجی وجود دارد که ۴ تا از خروجیها به خیابان اسرار و ۳ خروجی هم به سراهای دو در، هاشم آبادی و پنبه ای و ۱ خروجی هم به راسته قنادها مربوط است. خروجی آخر در واقع همان مسیر اصلی بازار است که به خیابان بیهق میرسد.

مناره خسروگرد

مناره خسروگرد واقع در ۱۰ کیلومتری غرب شهر سبزوار، مربوط به قرن ششم هجری قمری است. این میل به سال ۵۰۵ هجری قمری به دستور «تاج الدوله ابوالقاسم بن سعید» مصادف با حکومت سلجوقیان احداث شده است. این اثر در تاریخ ۱۵ دی ۱۳۱۰ با شماره ثبت ۷۷ به عنوان یکی از آثار ملی ایران به ثبت رسیده است. ارتفاع آن به ۳۸ متر میرسد و در بالای آن دو رشته کتیبه کوفی و تزیینات لوزی شکل دیده میشود. قدمت این مناره به حدود ۹۰۰ سال قبل بازمی گردد. بر اساس کاوشهای باستان شناسی، مناره خسروگرد میل تکی است که به منظور راهیابی کاروانیان بر سر راه جاده موسوم به ابریشم احداث شده و همچون فانوس دریایی در کویر نقش راهنمای کاروانیان را برعهده داشته است.

پناهگاه حیات وحش شیراحمد

پناهگاه حیات وحش شیراحمد از جاهای دیدنی سبزوار وسعتی حدود ۲۵ هزار هکتار داشته و در ۷ کیلومتری جنوب شرقی سبزوار قرار دارد. این منطقه در سال ۱۳۷۵ به عنوان یک منطقه حفاظت شده تعیین شد و شکار در آن ممنوع است.

ارتفاعات بفره

دره بفره و ارتفاعات بفره یکی از دیدنی های سبزوار است که در ۳۵ کیلومتری شهرستان داورزن قرار دارند. آبشارهای کوتاه و بلند این منطقه معروف هستند و زیبایی آنها خیره کننده است. مسیری که به آبشار بلند بفره میرسد حدود ۱۵ متر است اما اینجا آخر کار نیست و باید کمی هم کوهنوردی کنید. مسیر ناهموار است و باید کوهنورد حرفهای باشید، پس با خودتان ابزار صعود ببرید.